

ЛІТЕРАТУРА З КАРТОГРАФІЇ

1. Загальні питання картографії

1. *Володченко А.* Мобильные мини-атласы: новое поколение электронных атласов / А. Володченко // Часопис картографії: зб. наук. пр. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. – Вип. 3. – С. 5-10.

2. *Левицкий И.Ю.* История становления научно-методических семинаров на кафедре физической географии и картографии Харьковского национального университета им. В. Н. Каразина / И.Ю. Левицкий, В.А. Пересадько, Т.В. Руснак [и др.] // География и экология в школе XXI века. – 2011. – № 9. – С. 34-38.

3. *Полякова Н.О.* Картосеміотична модель Національного атласу Росії / Н.О. Полякова // Часопис картографії: зб. наук. пр. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. – Вип. 3. – С. 29-36.

4. *Шевченко В.О.* Анаморфози: сутність та особливості побудови / В.О. Шевченко, Р.С. Філозоф // Там само. – С. 44-49.

5. *Шевченко В.О.* Осередок науково-дослідницької діяльності на кафедрі геодезії та картографії Київського національного університету імені Тараса Шевченка (діяльність з 2006 року) / В.О. Шевченко, Н.А. Овсіннікова // Там само. – С. 50-57.

2. Тематичне картографування

6. *Голодов М.Ф.* Створення національних морських і річкових карт – шлях до безпеки судноплавства // Укр. геогр. журн. – 2011. – № 4. – С. 59-62.

7. *Нестерчук І.К.* До питання картографування геоecологічного стану ландшафтних комплексів Житомирської області / І.К. Нестерчук // Часопис картографії: зб. наук. пр. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. – Вип. 3. – С. 113-124.

3. Географічні інформаційні системи

8. *Бондаренко Е.Л.* Геоінформаційне картографування як сучасна технологія автоматизованого створення картографічних творів / Е.Л. Бондаренко // Часопис картографії: зб. наук. пр. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. – Вип. 3. – С. 168-176.

9. *Гаврюшин О.В.* ГІС-дослідження історії адміністративно-територіального поділу / О.В. Гаврюшин // Там само. – С. 58-65.

10. *Філозоф Р.С.* Електронні формати цифрових картографічних моделей як графічні бази картографічних даних / Р.С. Філозоф // Там само. – С. 65-70.

4. Історія картографії

11. *Бобров И.Н.* История становления военно-топографической службы России / И.Н. Бобров, В.Н. Филатов // Геопрофи. – 2012. – № 1. – С. 5-11.

12. *Винниченко І.* Український період в житті Б. Кордта / І. Винниченко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – К.: НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського, АБУ, 2011. – Вип. 31. – С. 635-641.

13. *Ищук А.В.* Діяльність ВІГ Польщі з картографування західноукраїнських земель у період між Першою

та Другою світовими війнами / А.В. Ищук // Часопис картографії: зб. наук. пр. – К.: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2011. – Вип. 3. – С. 153-162.

14. *Літвіненко Є.* Карти, плани, ілюстрації на сторінках німецької хроніки XVII – першої половини XVIII століття "Theatrum Europaeum" / Є. Літвіненко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – К.: НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського, АБУ, 2011. – Вип. 31. – С. 642-647.

15. *Люта Т.* Київ на старих мапах світу / Т. Люта // Там само. – С. 648-662.

16. *Мицик Ю.* Друковані "летючі листки" кінця XVII ст. як джерело з історії України / Ю. Мицик, Н. Пухальська // Там само. – С. 663-676.

17. *Осталецька О. С.Л.* Рудницький – засновник української географічної науки / О. Осталецька // Там само. – С. 580-590.

18. *Осталецька О.* Історія формування і сучасний склад картографічного фонду Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського / О. Осталецька // Там само. – С. 691-696.

19. *Пивовар А.* Карти території України в нереалізованих планах В. Кордта / А. Пивовар // Там само. – С. 677-680.

20. *Сосса Р.* Збереження та вивчення картографічної спадщини України / Р. Сосса // Там само. – С. 681-685.

21. *Пащенко Володимир.* Нариси історії кадастрування земель: монографія / В. Пащенко. – Ніжин: ТОВ "Вид-во "Аспект-Поліграф", 2011. – 64 с. – (Сер. "Геодезія, картографія, кадастр").

Розглянуто вихідні положення кадастрової справи, пов'язані з ними означення, термінологічні уточнення і запровадження. Розкрито значення історичних знань про кадастрування земель, народні звичаї українців у ставленні їх до землі. Представлено нариси яскравих сторінок історії кадастрування земель: докадастрову і найдавнішу кадастрову інформацію про земельні угіддя держав стародавнього світу і вітчизняного минулого. Наведено західноєвропейський історичний і новітній вітчизняний досвід кадастрування земель. Обґрунтовано кількаскладову актуальність історичного досвіду кадастрування земель.

Для науковців та викладачів і студентів за фахом "геодезія, картографія і кадастр".

22. *Щовкопляс Т. В.О.* Кордт та його науковий доробок в історії картографії / Т. Щовкопляс, А. Герус // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського. – К.: НАН України, Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського, АБУ, 2011. – Вип. 31. – С. 686-690.

23. *Щовкопляс Т.* Родина Манганарі та її внесок у розвиток картографії та гідрографії / Т. Щовкопляс, А. Герус // Там само. – С. 538-548.

24. *Угрин Калина.* Поняття "Русь" в західноєвропейській картографії (XVI-XVIII ст.) / К. Угрин; пер. з фр. М. Попович. – Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2010. – 176 с. – Пер. за вид.: La notion de "Russie" dans la cartographie occidentale du debut du XVI-e siecle a la fin du XVIII-e

siecle / Kalena Vhryn . – Paris; München, 1975.

Авторка, спираючись на зміст стародавніх карт, які зберігаються в архівах західноєвропейських країн, пояснює різні значення та вживання терміна "Русь" (Russie) у документах XVI-XVIII ст. У дослідженні проаналізовано 256 карт, передусім із зібрань Національної бібліотеки Франції. За територіальним охопленням це карти Європи та світу, Польщі, Литви, Польсько-Литовської держави, України, Російської імперії. Аналіз проводиться у часових рамках чотирьох пе-

ріодів: 1500-1654 (рубежем є Переяславська угода), 1655-1709 (Полтавська битва), 1710-1762 (коронація Катерини II), 1763-1799. Опрацьовано розподіл і частоту вживання на картах таких термінів, як "Русь" (Russie), "Справжня Русь", "Червона Русь", "Чорна Русь", "Біла Русь", "Польська Русь", "Російська Русь", "Московська Русь", "Литовська Русь", "Велика Русь", "Мала Русь", "Нова Русь", "Стародавня Русь", "Нова Біла Русь", "Стародавня Біла Русь", "Мала Біла Русь", "Рутенія", "Московія", "Україна", "Окрайна". Калина Угрин (Гузар) на великому фактичному матеріалі переконливо доводить, що назва "Русь" є власне українською та позначає окремі території тогочасної України або ж усієї України-Руси. Авторка висловлює жаль, що в західноєвропейських мовах різні значення омоніма "Русь" (Russie) перекладаються переважно одним і тим самим словом, що породжує певну плутанину.

© Р. І. Сосса, О. М. Федунків

* * *

КАРТОГРАФІЧНІ ТВОРИ

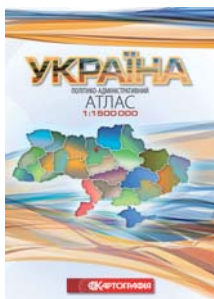
АТЛАСИ, ПУТІВНИКИ, ПІДРУЧНИКИ

• Уляна Кристалович. **Рукописні карти XVI-XIX століть. З фондів Центрального державного історичного архіву України, м. Львів** / ДНВП "Картографія", 2011 р.; Ред. кол.: Р. Сосса – голова, Ю. Лоза, І. Сапожников, П. Сохань; Пер. англ. О. Ходзінська; Ред. Л. Веклич, Н. Крижова; Літ. ред. К. Шполянська; Худ. оформ. М. Гутман; Фото М. Іващенко. – К.: ДНВП "Картографія", 2011 (Новий друк). – 216 с.: іл. – (Сер. "Пам'ятки картографії України"). – Укр., англ.

В атласі вперше в українській картографії розглядаються карти XVI-XIX ст., які зберігаються у фондах Центрального державного історичного архіву України, м. Львів. Найдавніші з них – маєткові карти, що супроводжували акти поділу, розмежування, купівлі-продажу володінь і створювалися спочатку як додаток до судових документів. Описані також карти лісів, карти річок, демаркаційні карти. Карти стосуються території Західної України та Південно-Східної Польщі. Атлас є першою спробою узагальнити матеріал як про ранні карти, так і підсумувати відомості про їхніх творців – повітових геометрів та інженерів-картографів. Видання розраховане на істориків, географів, краєзнавців, дослідників історії мистецтва і всіх, кого цікавить минуле українських земель.

• Україна. **Політико-адміністративний атлас** / Уклад. та підгот. до друку ДНВП "Картографія" 2011 р.; Відп. ред. І.В. Копилова; Худ. оформ. М.Б. Гутман; Фото А.С. Івченка, Ruslanuch. – 1:1 500 000. – К.: Картографія, 2011 (Новий друк). – 64 с.: текст, фото, покажч.

геогр. назв; багатокол.; 23,5 × 16,5 см.

• Україна. **Атлас автомобільних шляхів** / Уклад. та підгот. до друку ДНВП "Картографія" 2001 р.; Ред. І.В. Копилова, В.В.Вдовенко. – Перевид. – 1:1 000 000. – К.: Картографія, 2011 (Новий друк). – 48 с.: схема, плани міст; багатокол.; 23,5 × 16,5 см.

• Україна. **Атлас автошляхів** / Уклад. та підгот. до друку ДНВП "Картографія" 2008 р.; Ред. В. Вдовенко, О. Гомайонов; Худ. оформ. С. Сухенко; Фото О. Іванова, М. Іващенко, А. Івченка та ін. – Перевид. – 1:250 000. – К.: Картографія, 2011 (Новий друк). – 406 с., 140 іл.; покажч. назв нас. пунктів, рекл., табл., 70 планів міст; багатокол.; 28,5 × 21 см. – (Автошляхи України).

• Санкт-Петербург – Витебск – Одеса. **Атлас автотуриста** / Сост. и подгот. к печати ГНПП "Картографія", РУП "Белкартографія", ФГУП "Новгород АГП", "INGEOCAD" 2011 г.; Предс. редкол. Р.І. Сосса; Чл. редкол.: П.Ю. Бурбан, Н.А. Верзун, С.П. Нагорняк; Редсовет: И.С. Руденко, Л.В. Компанец; Отв. ред. О.Е. Блинова, Т.С. Кубарко; Ред. В.А. Змачинская, О.П. Гомаєнов, К.С. Нагорняк; Худ. оформ. А.Ю. Андрющенко. – 1:250 000. – К.: Картографія, 2011 (Новий друк). – 128 с.: текст, схема маршру., табл., плани городов; многокрас.; 28,5 × 21 см. – (Справочное издание).

Атлас містить маршрутні карти в масштабі 1:250 000

уздовж автомагістралі міжнародного значення Е-95 і призначений для автомобільної подорожі від Санкт-Петербурга до Одеси через Псков, Витебськ, Оршу, Могилев, Гомель, Чернігів, Київ. Передбачено і два додаткових маршрути – через Великий Новгород і Кишинів.

На сторінках видання розміщено інформацію про кожну з країн, по якій проходить маршрут, правила перетину кордонів, про деякі особливості дорожнього руху, а також вицерпну інформацію про туристичні